

Podaci **Globalnog praćenja gasnih postrojenja i Globalnog praćenja gasne infrastrukture** pokazuju da bi dodatnih 2.442 megavata (MW) planirane plinske infrastrukture dramatično produbilo zavisnost regiona od gasa za proizvodnju električne energije, gotovo trostruko povećavajući sadašnji kapacitet od 779 MW.

Prva dva **LNG terminala** za uvoz u regiji - u Crnoj Gori i Albaniji - povećali bi izloženost nestabilnom tržištu LNG-a s više od 0,5 milijardi kubnih metara kapaciteta uplinjavanja (regasifikacije), dok bi 2.715 kilometara novih gasovoda dovelo gas na zapadni Balkan iz Grčke, Hrvatske i drugih susednih zemalja.

U 2021. godini, **šest zemalja zapadnog Balkana** - Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Severna Makedonija i Srbija - potrošile su tek 3,7 milijardi kubičnih metara gasa, ili **četiri posto potrošnje Nemačke** u istoj godini.

Međutim, predloženo proširenje mreže plinske infrastrukture, koje zagovaraju institucije Europske unije i SAD-a, izložilo bi regiju nestabilnosti cena i nestašicama gasa s čime se prošle godine suočio veliki deo Evrope. Albanija i Crna Gora i trenutno nisu povezani s međunarodnim plinskim mrežama te bi nova infrastruktura stvorila potpuno novu zavisnost od gasa.

Istovremeno Međuvladin panel o klimatskim promenama (IPCC) ponovno upozorava da se globalno zagrevanje na 1,5 °C ne može ograničiti ako se nastavi s izgradnjom nove infrastrukture za fosilna goriva. Stoga planirani gasni projekti na zapadnom Balkanu predstavljaju milijarde eura mrtvog kapitala (neiskoristive imovine).

Štoviše, planovi izgradnje nove plinske infrastrukture u regionu, koja ima značajni potencijal energije sunca i vetra, predstavljaju dodatnu prepreku za pristupanje Europskoj uniji čije odredbe **Ugovora o Energetskoj zajednici** zahtevaju usklađivanje zelenih energetske ciljeva s onima Evropske unije.

„Izgradnja gasne infrastrukture postat će teret za zapadni Balkan. Ili će povećati ovisnost o uvozu i fosilnim gorivima ili će završiti kao neiskoristiva imovina. Ako su EU i njene banke nešto naučile iz nedavnih problema, onda moraju prestati da guraju fosilni gas u regionu.“ - kazala je **Pippa Gallop**, savetnica za energetiku jugoistočne Evrope u Bankwatchu.

„Zemlje diljem svijeta ponovo razmatraju svoje planove za uvoz ovog nestabilnog, prljavog goriva usred globalne energetske krize. Ako se zapadni Balkan odluči na izgradnju nove gasne infrastrukture samo će otežati prelaz na čistu, domaću i pristupačnu energiju.“ - zaključuje **Robert Rozansky**, istraživački analitičar u Global Energy Monitoru.